

Шинкаренко І.Р.

кандидат юридичних наук, професор
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 343.98

ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ: ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНЕ ПІДГРУНТЯ

Визначено теоретичні проблеми та історичні закономірності становлення системи використання кримінального аналізу в діяльності підрозділів кримінальної поліції. Досліджено напрямки використання кримінального аналізу в діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів України. Вивчено позитивні та негативні риси щодо європейської та американської моделі кримінального аналізу. Виокремлено основні риси та складові кримінального аналізу. Надано авторське визначення кримінального аналізу та його видів. Надано періодизацію становлення використання кримінального аналізу на теренах України.

***Ключові слова:** кримінальний аналіз, метод кримінального аналізу, стратегічний, оперативний та тактичний аналіз, протидія злочинності, оперативно-розшукова діяльність.*

Постановка проблеми. Основним викликом сьогодення до кримінальної поліції є перебудова моделі діяльності кримінальної поліції з реактивної на проактивну. Означене в умовах існування інформаційного суспільства визначає здійснення постійного аналітичного пошуку та аналітичної діяльності на підставі реструктуризації та оптимізації потоків інформації. Підґрунтям означеного може стати кримінальний аналіз. І як наслідок, необхідно адаптувати його методологію до потреб сьогодення.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Дослідження використання кримінального аналізу в діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів можна поділити на такі напрямки.

Перший загальний – розробка загальних основ кримінального аналізу стосовно діяльності усіх правоохоронних органів щодо протидії злочинності. Загальні основи такого аналізу наведено у роботах О.В. Власюка, Я. В. Гринчака, А. В. Махнюка [1, с. 82–85; 2, с. 268–273; 3, с. 3–7].

Другий – дослідження питань кримінального аналізу в процесі оперативно-розшукової діяльності підрозділів Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ) здійснювалось в окремих публікаціях О. В. Власюка, О. І. Дем'янчука, Ю. М. Ковбаси, Д. В. Козлова, М. І. Сідора, А. С. Треуса, О.Б. Фаріон [4, с. 82–85; 5, с. 76–83; 6, с. 48–53; 7, с. 53–59; 8, с. 106–110].

У той же час в означених роботах не розглядалася низка проблем пов'язаних з використанням кримінального аналізу у протидії злочинності підрозділами кримінальної поліції.

Мета статті – визначення теоретичних проблем та історичних закономірностей становлення системи використання кримінального аналізу в діяльності підрозділів кримінальної поліції.

Виклад основного матеріалу. Для встановлення теоретичних проблем та історичних закономірностей формування сучасної системи кримінального аналізу в органах кримінальної поліції необхідно визначити його зміст та складові.

Слід зазначити, що європейські та американські вчені вважають, що кримінальний аналіз з'явився у Великобританії. На їх думку, ще у 1846 році детективами лондонської поліції здійснювався такий аналіз, що полягав:

- у класифікації злочинців та злочинів;
- розробці концепції методики роботи аналітиків щодо розслідування злочинів, пов'язаних із вбивствами.

Необхідність такого аналізу визначалася зростанням злочинності та визначенням адекватних заходів протидії. Цей період можна назвати островним.

У 1887 році досвід англійських поліцейських починає запроваджуватися на американському континенті [9, с. 351–356].

Батьком сучасної системи організації діяльності поліції та використання кримінального аналізу вважається А. Фольмер начальник поліції м. Берклі (США), який ще у 1906 році запровадив картографічний метод для визначення місць концентрації злочинних угруповань. Підґрунтям цього було вивчення результатів діяльності поліції за минулий рік. Сучасною мовою науки та практики протидії злочинності, це був аналіз оперативної обстановки. Наслідком стало запровадження систем нейтралізації злочинності в її осередках за рахунок оптимізації використання сил поліції [10].

Слід зазначити, що в цей час на теренах Європи та України почали впроваджуватися основи кримінального аналізу. У звіті діяльності розшукового відділення Київської міської поліції за 1902–1904 рр. вперше було проаналізовано механізм злочинів та осіб, що їх вчиняють, а також визначено напрямки їх викриття [11, с. 223–320]. Слід зазначити, що інформаційному забезпеченню поліцейської діяльності на території України та Росії взагалі приділялася велика увага у XIX–XX ст.

Наступним етапом використання кримінального аналізу у діяльності поліцейських установ став Перший з'їзд Міжнародної асоціації начальників поліції (1922 р.). Він запровадив єдину програму боротьби з організованою злочинністю. Означене було зроблено відповідно до існуючих загроз з боку мафії, професіоналізації та організованості злочинного суспільства.

На теренах України, що входила до складу СРСР, важливе місце в оперативно-розшуковій діяльності того часу відводилося інформаційному забезпеченню. Уся інформація стосовно кримінальної і політичної злочинності зосе-

реджувалася в обліках ВНК і НКВС. Було впроваджено єдину систему реєстрації злочинів. Однак був відсутній єдиний підхід до методики і джерел збирання інформації, що породжувало її дублювання і нераціональне використання.

Період другої половини 20-х років практично є часом зародження і формування оперативних обліків як основи формування кримінального аналізу. У цей час у спеціальній літературі зазначається практичне ведення оперативних обліків з обмеженою поки що кількістю їх видів [12, с. 37]. Тоді саме вийшли друком документи НКВД, що поклали початок оперативному (негласному) обліку злочинців і інших осіб, поведження і способ життя яких давали підстави припускати їхню причетність до злочинів; а також інших об'єктів, що становлять "оперативний інтерес".

Наприкінці тридцятих років основними формами оперативного (кримінального) аналізу стали картки і справи оперативного обліку. Однак відсутність системного підходу до організації обліків призводило до надмірної розмаїтості їхніх форм і видів, не об'єднаних у єдину систему, що фактично гальмувало впровадження кримінального аналізу.

Значним поштовхом розвитку кримінального аналізу, як напрямку діяльності поліції, став період 60–70-х років ХХ століття. У цей період до складу поліцейських підрозділів на рівні великих відділів поліції США увійшли розвідувальні підрозділи, до складу яких входили аналітичні групи.

Підґрунтям став пік злочинності та прийняття Закону про боротьбу зі злочинністю. В цей період створюється Агентство фінансової допомоги правоохоронним органам США у боротьбі з організованою злочинністю. Означене стало поштовхом видання підручників та довідників для кримінальних аналітиків та методики використання кримінального аналізу. Наслідком стало формування наприкінці 70-х років минулого століття Комплексної програми кримінального застереження ІСАР, яка стала підґрунтям переходу на вищий рівень кримінального аналізу та його професіоналізації [13].

У цей час у СРСР та теренах України в системі МВС було запроваджено систему «Пошук» [14, с. 5–11; 15], яка визначила стратегію формування банків даних про осіб, події і предмети, що становлять оперативний інтерес, та стала передумовою формування у майбутньому аналітичних автоматизованих пошукових систем. Підґрунтям став динамізм оперативної обстановки, що обумовив удосконалення діючих обліків: визначалися нові їх види, рівні і служби ведення. Основним напрямком стало удосконалення організації, обробки, аналізу і узагальнення інформації. Цьому сприяло введення механізації, а потім – автоматизації усіх цих процесів [16, с. 92].

У 80-х роках ідея використання автоматизованих пошукових систем для концентрації, обробки, збереження і видачі оперативно-значущої інформації виходить на стадію практичного втілення на підґрунті створення ЕОМ нового покоління та запровадження відповідного програмного забезпечення. В той же час практично були відсутні експертні програми.

Революційним став період 90-х років, коли відповідно до наукової рево-

люції стало формуватися інформаційне суспільство та змінилися підходи до діяльності поліції у бік створення системи протидії усім видам злочинності. Це сприяло створенню Міжнародної асоціації кримінальних аналітиків (ІАСА), яка формує стратегію та напрями діяльності кримінальних аналітиків у всьому світі [17].

Це призвело до того, що кримінальний аналіз сформувався в окремий напрямок професійної діяльності, притаманний усім поліціям більшості розвинених держав світу. Як наслідок, до структури Генерального секретаріату Інтерполу входить підрозділ кримінального аналізу. Європол будує свою діяльність на підставі технологій та результатів кримінального аналізу.

Уперіод 90-х років на теренах України, відповідно до умов складної оперативної обстановки, стали створюватися автоматизовані інформаційно-пошукові системи на ґрунті інтегрованих банків даних. З появою мережі INTERNET ця діяльність набула ознак системності.

Слід зазначити, що першими на теренах України визнали необхідність виокремлення кримінального аналізу в окремий напрямок були представники Державної прикордонної служби України, прийняттям наказу ДПСУ № 28 від 15 січня 2008 р., яким було введено в дію Інструкцію про організацію та ведення кримінального аналізу оперативно-розшуковими підрозділами Державної прикордонної служби України.

Визначення теоретико-прикладного змісту кримінального аналізу можна надати з аналізу визначення науковців та нормативних актів:

- сукупність систематичних аналітичних процесів, спрямованих на отримання своєчасної та достовірної інформації щодо змін у характеристиках та тенденціях злочинності з метою допомоги оперативним та адміністративним підрозділам у розподілі сил і засобів для попередження та припинення злочинної діяльності, допомоги у процесі розслідування (С. Готліб, США);

- вивчення певних характеристик та тенденцій з метою розкриття злочинів або їх попередження (Експертна група Ради Європи з питань кримінального права та кримінології);

- визначення та розуміння (осмислення) зв'язків між кримінальною інформацією (інформацією про злочин) та іншою потенційно значимою інформацією з метою поліцейської та судової практики (Інтерпол) [3];

- професійна систематична специфічна інформаційно-аналітична діяльність, яка допомагає розкривати та розслідувати злочини або приймати управлінські рішення [2, с. 268–273];

- опрацювання інформації, яка є суттєвою для керування та становить підставу для прийняття рішень. Залежно від одержувача дана інформація має характер бази для планування, оціночний, керівний або контрольний характер [18, с. 4].

Таким чином, можемо виокремити основні риси та складові кримінального аналізу:

- сукупність систематичних аналітичних процесів;

- вивчення певних характеристик та тенденцій;
- визначення та розуміння (осмислення) зв'язків між кримінальною інформацією (інформацією про злочин) та іншою;
- систематична специфічна інформаційно-аналітична діяльність;
- опрацювання інформації, яка є суттєвою для управління або прийняття рішення;
- здійснюється з метою попередження, припинення, розкриття та розслідування злочинів або прийняття управлінських рішень.

Як наслідок, сьогодні деякі науковці виокремлюють два види кримінального аналізу – аналітичний пошук та аналітичне дослідження. Основним змістом аналітичного пошуку є організація інформації таким чином, щоб полегшити завдання з вилучення сенсу із зібраних даних. Аналітичне дослідження полягає у встановленні взаємозв'язків між особами, подіями та предметами [19, с. 133].

На наш погляд, складовими кримінального аналізу є також діяльність з отримання, обробки, реструктуризації інформації та прогнозування розвитку ситуації.

Використання основ кримінального аналізу у вигляді аналогових таблиць «Видонова» нараховує понад 40 років [20]. В останні десять років аналітичне забезпечення протидії злочинності перейшло на якісно новий рівень від аналогових таблиць «Видонова» до інтелектуальних аналітичних програм [21, с.10].

Слід зазначити, що спроби використання у системі МВС – Національної поліції кримінального аналізу у вигляді аналізу загально-державної оперативної обстановки та напрямків протидії окремим видам злочинності (стратегічний кримінальний аналіз) налічує декілька десятиліть. Підґрунтям означеного є моніторинг оперативної обстановки, який не обмежується постійним контролем (діагностуванням) ситуації. До його складу входять аналіз та прогнозування оперативної обстановки, планування заходів впливу на стабілізацію оперативної обстановки [22, с. 175–186].

Враховуючи думку науковців про прогнозування оперативної обстановки, як складової її моніторингу, як першої стадії кримінального аналізу, та враховуючи завдання, що вирішуються під час оперативно-розшукової діяльності, можемо визначити види оперативно-розшукового прогнозування:

а) стратегічне прогнозування тенденцій та чинників розвитку середовища функціонування, кримінологічної обстановки, сил та засобів правоохоронних органів, результативності протидії злочинності, громадської думки про стан середовища функціонування, криміногенної ситуації, результативність діяльності правоохоронних органів (у межах стратегічного кримінального аналізу);

б) тактичне прогнозування ситуації на період здійснення конкретних оперативно-розшукових заходів (у межах тактичного аналізу):

- прогнозування імовірної ситуації, що може скластися в період проведення оперативно-профілактичних заходів, для визначення варіантів моделі

використання оперативно-розшукових сил та засобів та вибору тактики протидії злочинності (організаційно-управлінське прогнозування);

- прогнозування імовірної поведінки об'єктів оперативно-профілактичного впливу з метою визначення тактичних прийомів здійснення оперативно-розшукових заходів щодо протидії злочинності;

- прогнозування імовірної поведінки негласних співробітників у визначених умовах під час виконання завдань оперативних працівників, що необхідно для визначення моделі їх навчання та інформаційно-тактичного забезпечення їхньої діяльності.

Аналіз думок кримінологів, криміналістів, які досліджують проблеми криміналістичного, кримінологічного прогнозування, та вчених у галузі оперативно-розшукової діяльності дозволяє надати типовий формалізований алгоритм оперативно-розшукового прогнозування як складової кримінального аналізу, який, на наш погляд, повинен складатися з таких етапів:

- формулювання мети і завдань прогнозу;

- аналіз результатів оперативно-розшукового моніторингу, негативні та позитивні чинники, що впливають на стан оперативної обстановки;

- систематизація, перевірка з використанням альтернативних джерел (ЗМІ, державні та суспільні установи, опитування громадян, соціологічний моніторинг) та аналіз зібраної інформації;

- оцінка існуючого на конкретному об'єкті оперативної уваги та в цілому в державі (залежно від ієрархічного положення оперативного підрозділу) стану оперативної обстановки щодо попередження злочинності;

- визначення чинників, що впливають на стан оперативної обстановки, їх позитивного та негативного впливу;

- побудова математичної моделі оперативної обстановки;

- отримання вихідних даних щодо прогнозу;

- розробка альтернатив розвитку оперативно-розшукової ситуації залежно від вибору варіанта моделі організації ОРД;

- розробка узагальнюючого прогнозу.

Аналогічно прогноз може здійснюватися відповідно до поведінки осіб зі злочинного середовища тощо. При цьому прогнозування може бути:

- для планування та проведення окремого заходу та оперативно-розшукової операції;

- короткострокове – квартал, півріччя, рік;

- середньострокове – п'ять-десять років;

- довгострокове – п'ятнадцять та більше років.

Таким чином, оперативно-розшукове прогнозування повинно розглядатися як невід'ємна частина процесу оперативно-розшукового моніторингу у складі кримінального аналізу та бути його результативною частиною. Логіка сьогодення та закон криміналістичної трансформації Є.Ф. Буринського – О.І. Винберга вимагають, що означені види кримінального аналізу повинні бути засновані на сучасному програмному забезпеченні та відповідному рівні комп'ютерної техніки.

Висновки. З означеного можемо констатувати таке:

- кримінальний аналіз є діяльністю співробітників правоохоронних органів з використання інтелектуального програмного забезпечення та системного підходу щодо збору відповідної інформації, аналітичного вивчення певних характеристик, тенденцій з метою встановлення взаємозв'язків між фактами, подіями, явищами, суб'єктами та об'єктами, оптимізації управління правоохоронними органами на державному, територіальному рівні та під час вирішення конкретних задач протидії злочинності (профілактика – попередження – виявлення – припинення – розслідування кримінальних правопорушень – виконання покарань – ресоціалізація засуджених);

- кримінальний аналіз можна поділити на три рівня: тактичний, оперативний та стратегічний;

- стримує активне використання кримінального аналізу відсутність відповідних експертних програм та організаційних структур.

Всю історію використання кримінального аналізу на теренах України можливо поділити на такі етапи.

Перший етап – кінець XIX початок XX століття – у розшуковому відділенні Київської міської поліції за 1902–1904 рр. вперше було проаналізовано механізм злочинів та осіб, що їх вчиняють, а також визначено напрямки їх викриття.

Другий – друга половина 20-х років – почалося формування оперативних обліків як основи формування кримінального аналізу.

Третій – кінець 30-х років – основними формами оперативного (кримінального) аналізу стали картки і справи оперативного обліку при відсутності системного підходу до організації обліків.

Четвертий – 60–70-ті роки в цей час у СРСР та теренах України в системі МВС було запроваджено систему «Пошук», що стало передумовою формування у майбутньому аналітичних автоматизованих пошукових систем.

П'ятий – 80-ті роки – початок використання автоматизованих пошукових систем на основі створення ЕОМ нового покоління та запровадження відповідного програмного забезпечення.

Шостий – 90-ті роки – відповідно до умов складної оперативної обстановки стали створюватися автоматизовані інформаційно-пошукові системи на основі інтегрованих банків даних.

Сьомий – 2008 рік – запровадження у ДПСУ ведення кримінального аналізу оперативно-розшуковими підрозділами.

Восьмий – 2016 рік – розповсюдження досвіду на Національну поліцію України та початок формування моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР.

До проблем впровадження системи кримінального аналізу в діяльність НП України та формування моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР слід віднести таке:

— відсутність єдиного централізованого аналітичного підрозділу;

— відсутня концепція впровадження кримінального аналізу в діяльність

Національної поліції України;

— відсутність сучасної нормативно-правової бази у сфері формування та використання моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР, (кримінального аналізу) в органах Національної поліції України;

— неналежний рівень використання можливостей кримінального аналізу у структурних департаментах Національної поліції України;

— недостатнє забезпечення оперативних підрозділів Національної поліції України сучасною оргтехнікою, комп'ютерним програмним забезпеченням;

— відсутність системи навчання, підготовки та перепідготовки працівників відповідних аналітичних підрозділів відповідно до світової моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР;

— відсутність сучасної методики щодо збору та обробки інформації з «вулиці» відповідно до стандартів ЄС 4*4/ 5*5; формування відповідних інформаційних банків даних тощо.

Шляхами подолання означених проблем повинні бути такі:

1. Створення окремого департаменту з кримінального аналізу у структурі Центрального апарату Національної поліції з правом диференційованого доступу до усіх інтегрованих банків інформації та відповідного відділу при кожному органі досудового розслідування.

2. Прийняття на рівні МВС та НП України перспективної концепції формування моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР, як підґрунтя використання кримінального аналізу у діяльності усіх структурних підрозділів НП.

3. Розробка та прийняття відомчих та міжвідомчих інструкцій, спрямованих на створення організаційно-технологічної моделі поліцейської діяльності, керованої аналітикою ІЛР (кримінального аналізу), в органах Національної поліції України та аналітичної підтримки органів досудового розслідування.

4. Розробка національного експертного програмного забезпечення аналітичних підрозділів для здійснення аналітичного дослідження отриманої під час аналітичного пошуку інформації.

5. Розробка та впровадження програмного забезпечення з метою проведення тактичного аналізу у межах конкретних кримінальних проваджень, а також забезпечення формування слідчих версій. Означені програми необхідно внести до стандарту підготовки слідчих органів досудового розслідування.

6. Створення на базі одного з ВНЗ факультету підготовки фахівців для аналітичних підрозділів та введення окремих дисциплін за тематикою «Використання інформаційних технологій для виявлення та розслідування злочинів» для факультетів підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції та органів досудового розслідування.

Бібліографічні посилання

1. Власюк О. В. Використання кримінального аналізу в оперативно-розшуковій діяльності / О. В. Власюк // Бюлетень Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України. – 2012. – № 6. – С. 82–85.

2. Гринчак Я. В. Деякі аспекти використання кримінального аналізу в діяльності

правоохоронних органів країн Європи та США / Я. В. Гринчак // Центрально-український правничий часопис Кіровоград. юрид. ін.-ту ХНУВС. – 2010. – Спец. вип. – С. 268–273.

3. Махнюк А. В. Теоретичні основи провадження кримінального аналізу у сфері правоохоронної діяльності / А. В. Махнюк // Науковий вісник Державної прикордонної служби України. – 2011. – № 4. – С. 3–7.

4. Власюк О. В. Роль і місце кримінального аналізу у розкритті та розслідуванні злочинів на державному кордоні України / О. В. Власюк // Матеріали постійно-діючого науково-практичного семінару. – Харків : Інститут підготовки юрид. кадрів для СБУ Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – 2011. – Вип. № 3. – Ч. 1. – С. 82–85.

5. Дем'янчук О. І. Практика застосування оперативно-розшуковими підрозділами Західного регіонального управління кримінального аналізу у сфері протидії незаконній міграції на державному кордоні України / О. І. Дем'янчук, Ю. М. Ковбаса, М. І. Сідор // Бюлетень Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України. – 2010. – № 2. – С. 76–83.

6. Козлов Д. В. Використання в оперативно-розшуковій діяльності можливостей кримінального аналізу на морській ділянці відповідальності / Д. В. Козлов // Бюлетень Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України. – 2011. – № 5. – С. 48–53.

7. Треус А. С. Стан запровадження системи кримінального аналізу в оперативно-розшукових підрозділах Державної прикордонної служби України / А. С. Треус // Бюлетень Департаменту оперативної діяльності Адміністрації Державної прикордонної служби України. – 2009. – № 1. – С. 53–59.

8. Фаріон О.Б. Алгоритм проведення стратегічного кримінального аналізу оперативно-розшуковими підрозділами державної прикордонної служби України / О.Б. Фаріон // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – № 3 (15). – 2012. – С. 106–110.

9. Власюк А. В. Использование криминального анализа в борьбе с преступностью: возникновение и становление / А.В. Власюк // Університетські наукові записки. – 2012. – № 4 (44). – С. 351–356.

10. Август Фольмер. Великий новатор // Лабораторія правди, ООО “Поліграф” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ordal.ru/august_volmer.php.

11. Антологія сиску: в 14-ти т. / відп. ред. Ю.І. Римаренко, В.І. Кушерець. – К. : Знання України, 2005.

Т.1: Документи та матеріали з кримінального сиску (1397–1918) / упоряд. Ю.І. Римаренко, В.М. Чисників, І.Р. Шинкаренко та ін. – 778 с.

12. Максаров Д.Д. О соотношении оперативно-розыскного, криминалистического и административного учетов / Д.Д. Максаров // Вопросы совершенствования оперативной работы органов внутренних дел. – Омск : ОВШМ, 1976. – Вып. 29. – С. 37.

13. Don. R. Harris. Basic Elements of Intellegens. Amanual of Theory Strakter and Procedures for by low Enforcement Agenies against Organized Crime. LEAA, Departament of Justice. – Wash., D.C., 1971.

14. Лекарь А.Г. Поиск. О задачах и структуре новой организационно-тактической системы / А.Г. Лекарь, А.С. Вандышев // Бюллетень ВНИИ МВД СССР. – 1975. – № 87. – С. 5–11.

15. Овчинский С.С. Оперативно-розыскная информация : монография / С.С. Овчинский. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 367 с.

16. Малыгин С.С. Теория и практика использования аппаратами уголовного розыска оперативного и криминалистического учетов : дисс... канд. юрид. наук : 12.00.09 / С.С. Малыгин. – М. : МВШМ МВС РФ, 1995. – 180 с.

17. Problem-oriented policing [Electronic resource] Wikipedia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Problem-oriented_policing. 8. Regional Crime

Analysis GIS.

18. Стратегічний кримінальний аналіз: презентація. – Варшава : Прикордонна Варта Республіки Польща, 2008. – 35 с.

19. Узлов Д. Ю. Применение интеллектуальной системы криминального анализа в реальном времени (RICAS) для аналитического сопровождения оперативно-розыскной деятельности и досудебного расследования / Д. Ю. Узлов, В. М. Струков [та ін.] // *Право і безпека: Юриспруденція. Юридична психологія (психологічні науки)*. – Х., 2015. – № 2. – С. 132–139.

20. Типовые версии по делам об убийствах : справочное пособие / Л.Г. Видонов, Н.А. Селиванов. – Горький, 1981. – 56 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biblio.crimlib.info/www/read.php?mode=image&id=10&file=15&page=1>.

21. Толстолицкий В.Ю. Использование информационных технологий в раскрытии и расследовании убийств : электронное учебно-методическое пособие / В.Ю. Толстолицкий. – Нижний Новгород : НГУ, 2012. – 151 с.

22. Шинкаренко І.Р. Моніторинг оперативної обстановки: теоретичні підвалини / І.Р. Шинкаренко // *Вісник Луганського держ. ун-ту внутр. справ імені Е.О. Дідоренка*. – Спецвип. № 4. – 2010. – С. 175–186.

Шинкаренко І.Р. Проблемы внедрения криминального анализа в деятельность подразделений криминальной полиции: теоретико-историческое основание. Определены теоретические проблемы и исторические закономерности становления системы использования криминального анализа в деятельности подразделений криминальной полиции.

Исследованы направления использования криминального анализа в деятельности оперативных подразделений правоохранительных органов Украины. Изучены позитивные и негативные черты европейской и американской модели криминального анализа. Выделены основные черты и составляющие криминального анализа : Надано авторское определение криминального анализа и его видов. Разработана периодизация становления использования криминального анализа на территории Украины.

Ключевые слова: *криминальный анализ, метод криминального анализа, стратегический, оперативный и тактический анализ, противодействие преступности, оперативно-розыскная деятельность.*

Shynkarenko I.R. Problems of implementation of criminal analysis into activities of criminal police units: theoretical and historical background. The article deals with determination of theoretical problems and historical conformities to law of becoming of the system of the use of criminal analysis in activity of subdivisions of criminal police.

Directions of the use of criminal analysis are investigational in activity of operative subdivisions of law enforcement authorities of Ukraine. The positive and negative lines of the European and American model of criminal analysis are studied. Basic lines and constituents of criminal analysis are distinguished: Надано authorial determination of criminal analysis and his kinds. A division into periods of becoming of the use of criminal analysis is worked out on Ukraine.

Keywords: *criminal analysis, method of criminal analysis, strategic, operative and tactical analysis, counteraction of criminality, operatively-search activity.*

Надійшла до редакції 02.03.2017